

Josep Gaspar i Serra (Manresa, 1892 - Barcelona, 1970) Cineasta i fotògraf. Nascut a la capital del Bages, de ben jove és va traslladar a viure a Barcelona on va cursar el seus estudis. Acabats aquests començà treballant com a comptable a la casa Gaumont -una bona indústria Francesa pionera en el món del cinema, també dedicada a la venda d'aparells de fotografia i cinema- on va tenir contacte amb tot aquest món de les imatges formant-se professionalment. De ben jove li va començar la seva afecció per al món del cinema i ja al 1907 realitzava el seu primer curt documental "Concurs de sardanes al Parc Güell". El 1909 va recollir amb la seva càmera els fets sagnants de la Setmana Tràgica amb el reportatge titulat "Els successos de Barcelona", un film que va provocar en el seu moment una gran commoció popular. Aquesta no fou la única revolta que va captar aquest bon home amb la seva càmera ja que al 1910 també va rodar els fets violents de la "Revolución de Portugal". Després es va dedicar al gènere taurí amb films com "Biografía y muerte de Joselito" (1920) i "Pedrucho" (1925), un gènere molt de moda a la nostra ciutat degut a la gran afició per al món taurí que tenien els nostres avantpassats barcelonins per aquells temps (no oblidem que Barcelona fou la única ciutat d'Espanya que va arribar a tenir tres places de braus en actiu simultàniament, mal que els hi pesi a alguns). Posteriorment va dirigir varis sainets (1934). Com a càmera i director de fotografia primer i com a director de documentals i pel·lícules després, va produir al llarg de la seva carrera, entre 1908 i 1946, una extensa filmografia. L'any 1949 es va traslladar a Montevideo contractat per una productora, cap a l'any 1953 la productora va plegar i s'en va anar a viure a Buenos Aires, a l'Argentina, on hi va muntar un estudi fotogràfic. Anys després va patir un accident que li va impedir continuar treballant i, per aquesta raó, va decidir tornar a Barcelona on també li fou molt difícil trobar feina fins al seus darrers dies. Mostres del seu treball. Com a fotògraf: Josep Gaspar és també considerat un dels pioners de la fotografia aèria catalana -després de Co de Triola-. Fou fotògraf oficial de l'aeròdrom Canudas entre 1920 i 1933 i va realitzar una magnífica i extensa col·lecció de fotografies aèries de Catalunya atribuïdes a l'any 1929. Va col·laborar a la premsa il·lustrada catalana publicant a les principals revistes gràfiques del seu temps com "Mundo Gráfico", "Stadium", "El Herald" o "Imatges". Estadi de Montjuïc. Plaça Espanya. Parc de la Ciutadella. Rambles/gòtic. Eixample - Gran Vía amb Passeig de Gràcia. Passeig de Gràcia Sagrada Família. Com a cineasta: Gent i paisatge de Catalunya (1926) Una magnífica pel·lícula/documental de 64 minuts de duració amb un guió de Francesc Madrid, on podem veure, en un recorregut per diferents espais emblemàtics de la ciutat de Barcelona i altres indrets de Catalunya, com la Costa Brava, tots aquells paisatges naturals en aquella època noucentista i alguns dels seus referents culturals i esportius. Altres talls del film: Gent i paisatge (fragment) Costa Brava, 1926 Josep Samitier, 1926 Gràcies reinadafrica ! En aquest curt fragment del documental, que aquí sota segueix, ens mostra gairebé el mateix recorregut que va realitzar 18 anys enrere en Ricardo Baños en tramvia, sols que en aquest cas en Josep Gaspar va filmar des d'un autobús amb una mica d'alçada i començant el trajecte des de mes avall, començant per unes rambles repletes de gentada (quasi be com avui), enfilant per Passeig de Gràcia i carrer Salmerón fins a Plaça Lesseps. Comparant-los, el pas del temps ja es fa notar. En aquesta filmació es veu molta més gent pels carrers... la població va en augment!... encara que aquí aquesta gentada ja no corre tant, ni es veu tant alegre com anys enrere, ara caminen potser més ordenats, potser més calms, ja ni busquen ni saluden a la càmera, això sí, tots segueixen lluint els seus barrets tant adults com infants. No es veuen bicis i molts pocs cavalls, hi han molts més tramvies i comença la plaga dels cotxes embrutant el paisatge urbà tot i que ja feia dos anys que funcionava el metro just per assota del mateix recorregut que surt en el vídeo,. Aquest mateix any també

s'inaugurà la nova línia Transversal del metro que transportava des de Sants fins a Pl. Catalunya. El Diluvio-10-06-1926 Precisament en aquell mateix any, que fou filmat aquest vídeo, Gaudi va ser atropellat per un tramvia de la línia 30 a la Gran Via, cantonada Bailèn (7/6/1926), mal vestit amb parracs ningú va reconèixer al ferit artista confonent-lo amb un indigent, diversos taxistes es van negar a recollir-lo per temor que seria incapaç de pagar la tarifa des de les seves buides butxaques. Les ferides li provocaren la mort al cap de 3 dies. Portada de "La noche" 10-06-1926 Un mes després el 31/7/1926 un anarquista atenta amb un ganivet contra el general Primo de Rivera, sortint aquest il·lès de la entusiasta benvinguda que va rebre en la visita a la nostra ciutat. Dos tipus de successos diferents que mostren la certa mala llet es respirava per aquella època pels carrers de la nostra ciutat. Senyalaré dos significatius espais Gràciencs, ja desapareguts, que es poden veure clarament a la part final del vídeo, just quan enfila per carrer Salmerón (actualment Gran de Gràcia) fins a Lesseps :· Bar Monumental. - Minut 3:40 - (Gran de Gràcia 25) Antigament anomenat "Cafè Tost", el Monumental fou un emblemàtic local que per aquells temps destacava com a decisiu centre de reunions de grups d'opinió i tertúlies literàries a més de ball, restaurant i bar familiar on anar a fer el vermutet els diumenges, com ja esmentava la Mercè Rodoreda a la coneguda novel·la: "Cada diumenge anàvem al Monumental a fer el vermut i a menjar popets". Una principal artèria del barri, un local amb una intensa vida cultural que amb el pas del temps es convertí en bingo, ball exòtic fins actualment que és un gran i fred supermercat. Podeu veure a la filmació la gent ben contenta gaudint en les taules de la seva estreta terrassa. · Edicle del metro de Lesseps. - Minut 3:50 - (Plaça Lesseps) Un magnífic edicle (o marquesina) modernista que cobria l'entrada de l'estació del metro de Lesseps, per aquells temps anomenat "Gran Metro" actualment L3. Dins d'aquesta petita joia arquitectònica hi havia un gran ascensor de tipus monta-cargues amb un sistema mecànic molt primitiu que donava capacitat per a fins 30 persones cap avall a l'estació trobada a uns 11m. sota els seus peus. Va existir un altre edicle semblant, mes gran, a la plaça Urquinaona. Amb el pas del temps aquests tipus d'instal·lacions quedaren obsoletes i finalment van acabar desapareixent sense cap esforç per conservar-les tot i el seu valor artístic. Edicle de Lesseps Interior Metro Lesseps dels principis. El 1899 la Plaça dels Josepets de Gràcia rebé el nom de Lesseps en record al conegut diplomàtic. Seixanta anys més tard, la plaça fou ampliada en unir-se amb la Plaça de la Creu. El 1909, durant la Setmana Tràgica, l'església Josepets es va salvar de ser incendiada, perquè els avalotats van suposar que estava defensada, sort que va tindre!. En canvi, el juliol del 1936 sí que es va incendiar, es va esfondrar la cúpula i la nau central. Les obres de recuperació de l'església van acabar el 1961... tot això el temps ja s'ho ha empassat i avui dia els Josepets encara segueix dempeus marcant les hores. Plaça Lesseps per aquella època Gràcies a personatges com en Josep Gaspar tenim autèntics testimonis gràfics on podem veure com realment foren el nostre territori en temps passats. Avui dia tots tenim la nostra càmera digital i ho fotografiem tot, sovint-ment sense consciència.... estic ben segur que cap de les nostres fotos mai tindran tant valor com tenen aquestes antigues imatges. Sort! Amb tot el respecte i afecte dedico aquest post a la Júlia.

Leer más: [Barcelona Antiga - LLocs, Costums i Tradicions](#)